

הקדים הכתוב מצות מילה לפרשת נגעים כי בזכות מילה זוכים לדחות את הנגעים

הנגעים כי הנגעים הם מצד כוחות החיצוניים והם קליפות, ואילו המילה היא על [למעלה מן] הנגעים, כי המילה היא הסרת הקליפה, ומטעם זה המילה היא דוחה הנגעים".

ונראה לבאר כוונת המהר"ל על פי דברי הרמב"ם הידועים ב"מורה נבוכים" (חלק ג פרק מט), שנתן טעם למה שצוה הקב"ה לקיים מצות מילה, כדי להחליש את כח התאוה שבא מצד היצר הרע, ובלשון קדשו: "כי בהסרת הערלה תחליש האבר, ויתמעט על ידי זה התאוה היתירה על הצורך, היות מסתפקים רק בהכרחי מבלי מותרות".

ויש לבאר דברי הרמב"ם על פי מה שהביא בשל"ה הקדוש (מסכת חולין אות צג) הטעם שתיקנו בברכת "אשר קידש ידיד מבטן" הנאמרת אחרי המילה: "וצאצאיו חתם באות ברית קודש". וכן כתב ב"לקוטי תורה" לרבינו האריז"ל (סוף פרשת לך בקיצור, כי על ידי מצות מילה נחקק בגוף איש ישראל השם שד"י, הא כיצד, הנה קודם המילה יש באדם צורת אות ש', על ידי הרמת שתי הידים כלפי מעלה והראש באמצע, ושלשתם יחד הם בצורת אות ש'.

וכן יש באדם צורת אות ד' כאשר ירים ידו השמאלית ישר כנגד גופו, אשר אז היד ברוחב עם הגוף באורך הם בצורת אות ד', אולם עדיין חסרה לו אות י' משם שד"י, ועל ידי מצות מילה שמשירים את הערלה ואחר כך על ידי הפריעה מתגלה העטרה, הנה היא בצורת אות י' נשלם השם שד"י".

השם שד"י מסוגל לבטל את היצר הרע

עוד נקדים מה שמבואר ב"לקוטי תורה" לרבינו האריז"ל (פרשת ואתחנן בטעמי המצות ד"ה מצות מזוזה) כוונה חשובה לכוון כשיוצא מפתח ביתו, כי השם שד"י שכתוב על המזוזה מבחוץ הוא

ואין להקשות לשם מה הצריך הכתוב להקדים מצות מילה לפרשת נגעים, ללמדנו שמצות מילה דוחה את הנגעים, הלא בלא זה המצות עשה של: "וביום השמיני ימול בשר ערלתו", דוחה את הלא תעשה של: "השמר בנגע צרעת". כי המעיין בגמרא (שבת קלב:) יראה כי האיסור לקצץ בהרת הוא עשה ולא תעשה. ופירש רש"י: "השמר לא תעשה הוא, ולעשות ככל אשר יורו היינו עשה", וכלל גדול הוא שאין עשה דוחה לא תעשה ועשה.

ומפרש שם בגמרא כי עם כל זאת דוחה מצות מילה האיסור של קציצת הנגע, מהריבוי של תיבת "בשר" בפסוק: "וביום השמיני ימול בשר ערלתו", כי היה מספיק לומר: "וביום השמיני ימול ערלתו", אלא לרבות בא שאפילו אם היה שם נגע מקיימים מצות מילה. ולפי דברי ה"כלי יקר" מטעם זה הקדים הכתוב גם כן מצות מילה לפרשת נגעים, ללמדנו שמצות מילה דוחה את העשה והלא תעשה של קציצת הנגע.

קדושת המילה דוחה את קליפת הנגעים

ויש להוסיף תבלין לדברי ה"כלי יקר", כי באמת מה שהקדים הכתוב מצות מילה לפרשת נגעים, אינו רק כדי ללמדנו את עצם ההלכה שמצות מילה דוחה את הנגעים, שהרי כפי המבואר למדנו דין זה מהריבוי של תיבת "בשר", אלא התורה הקדושה ביקשה ללמדנו בזה, כי על ידי קיום מצות ברית מילה שמשיר את הערלה ומרבה את הקדושה בגוף, זוכים לדחות את הנגעים שלא יבואו על הגוף, כמו שביאר המהר"ל מפראג ז"ע ב"חדושי אגדות" (נדריים שם) הטעם שמצות מילה דוחה את הנגעים:

"גדולה מילה שהיא דוחה את הנגעים. רצונו לומר כמו שהמילה היא דוחה את השבת, כי המילה היא על [למעלה מן] השבת, כך המילה יש לה מעלה פנימית אלוקית, ולכך היא דוחה

בפרשתנו פרשת תזריע פותח הכתוב את הפרשה במצות מילה (ויקרא יב-א): "וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דוותה תטמא, וביום השמיני ימול בשר ערלתו".

והנה מיד אחרי שמונה פסוקים [כנגד שמונת ימי מילה] פותח הכתוב בפרשת נגעים (ויקרא יג-א): "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת, והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים". וכך ממשיך הכתוב לעסוק בענייני נגעים בכל הפרשה כולה עד סיומה.

וראו להתבונן, מאחר שביקש הקב"ה ללמדנו בפרשה זו ענייני נגעים, מה ראה על ככה להתחיל את הפרשה במצות מילה, אשר בהשקפה הראשונה אינה שייכת לענייני נגעים. וכבר עמד על כך ה"כלי יקר" ומבאר ענין זה (שם יב):

"סמך פרשת נגעים לפרשה הקודמת המדברת במילה, לומר לך שהמילה דוחה את הנגעים, כי בכל מקום המצוה המוקדמת דוחה את המאוחרת, כמבואר למעלה פרשת ויקהל על אמרום ז"ל (רש"י שמות לה-ב), הקדים שבת למשכן לומר לך, שהשבת דוחה מלאכת המשכן".

ביאור דבריו על פי מה ששינונו בגמרא (נדריים לא:): "גדולה מילה שדוחה את הנגעים". פירוש, כי מקרא מלא דיבר הכתוב (דברים כד-ח): "השמר בנגע הצרעת לשמור מאד ולעשות ככל אשר יורו אתכם הכהנים הלוים". ופירש רש"י: "השמר בנגע הצרעת, שלא תתלוש סימני טומאה ולא תקוץ את הבהרת". ועל זה אמרו: "גדולה מילה שדוחה את הנגעים", שאם יש נגע במקום הערלה מותר לקיים מצות מילה ולקצץ את הנגע. הנה כי כן מטעם זה הקדים הכתוב מצות מילה לפרשת נגעים, ללמדנו שמצות מילה דוחה את האיסור של קציצת הנגע.

**כלי יקר: הקדים הכתוב מצות מילה לפרשת נגעים
ללמדנו מה ששינינו: "גדולה מילה שדוחה את הנגעים"**

**מהר"ל מפראג: "המילה יש לה מעלה פנימית אלוקית,
ולכך היא דוחה הנגעים שהם מצד כוחות החיצונים"**

**ביאור דברי המהר"ל על פי דברי הרמב"ם,
כי על ידי מצות מילה מחלישים את כוחו של היצר הרע**

**על ידי מצות מילה שורה על האדם שם שד"י שאמר לעולמו די,
שמחליש את כוחו של היצר הרע**

שמירה כנגד היצר הרע: "כשיצא אדם מפתח ביתו, ונותן ידו במזוזה ונושק, יכוין בכוונתו להצילו מיצר הרע, שיצר במילוי יו"ד צד"י רי"ש סופי תיבות שד"י, שיכוין בשם שד"י הכתוב על המזוזה להצילו מיצר הרע, ונכנס בתוכו להכניעו".

וביאר ב"ערבי נחל" (פרשת בראשית דרוש ט) הטעם ששם שד"י מסוגל לבטל את היצר הרע, על פי המבואר בגמרא (חגיגה יב): "מאי דכתיב (בראשית יז-א) אני אל שדי, אני הוא שאמרתי לעולם די". הרי מבואר כי שם שד"י הוא שם הצמצום שאומר די, ולכן הוא רמוז בסופי תיבות של יצר"ר - יו"ד צד"י רי"ש, לצמצם את כוחו של היצר הרע שלא יוכל להתפשט ולצאת מהגבול שקבע לו הקב"ה עכדה"ק.

הנה כי כן ירווח לנו להבין דברי הרמב"ם שעל ידי מצות מילה נחלש כח היצר, כי באמת מטעם זה צוה הקב"ה לחקוק שם שד"י בגוף האדם על ידי מצות מילה, כדי לצמצם בשם זה שאמר לעולמו די את כח התאוה של היצר הרע, שלא יתפשט רק בדברים המותרים לצורך קיום וחיות האדם, וזהו שאמר הקב"ה לאברהם בציווי על מצות מילה (שם): "אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים".

מעתה יתבאר היטב דברי המהר"ל, שקדושת המילה דוחה את הנגעים שהם מצד הקליפות, כי מאחר שמצות מילה מחלישה את כוחו של היצר הרע שלא יוכל להחטיא את האדם, לכן היא דוחה את הנגעים שבאים רק כעונש על עוונותיו של האדם. ולפי זה מבואר היטב הטעם שהקדים הכתוב מצות מילה לפרשת נגעים, כדי ללמדנו שבזכות מצות מילה המחלישה את כוחו של היצר הרע, מבטלים את הנגעים שלא יבואו על האדם.

בזכות מילה בגימטריא פ"ה אפשר להתקדש בקדושת הדיבור

חשבתי דרכי לבאר עוד מה שהקדים הכתוב מצות מילה לפרשת נגעים, על פי מה שהביא ב"לב שמח" להגה"ק רבי חנוך העניך מאלעסק זי"ע (פרשת וירא ופרשת בא), לבאר מה שתיקנו לומר אחרי ברית מילה: "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו". וצריך להבין מהו ענין הודאה לברית מילה.

וביאר בדברי קדשו על פי מה ששינינו בגמרא (סנהדרין צב:), על מה ששיבח נבוכדנצר מלך בבל את הקב"ה (דניאל ג-ג): "מלכותיה מלכות עלם ושלטניה עם דר ודר, אמר רבי יצחק, יוצק

ימי חייו בפה טהור, כי ברית הלשון מכוון כנגד ברית מילה עכדה"ק.

והנה ידוע כי הנגעים באים בעוון לשון הרע כמבואר בגמרא (ערכין טו): "כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו". נמצא כי המקדש את פיו בקדושת הדיבור זוכה להינצל מנגעים, ולפי המבואר הרי אי אפשר להתקדש בברית הלשון כי אם בזכות ברית מילה, לכן הקדים הכתוב מצות מילה לפרשת נגעים בבחינת רפואה שקודם למכה, ללמדנו כי בזכות קיום מצות ברית מילה זוכים להתקדש בברית הלשון, שלא לדבר לשון הרע על שום בן אדם, ועל ידי זה ינצל מהנגעים שבאים על עוון לשון הרע.

נגע צרעת ב"עור" הבשר מפאת הפגם ב"כתנות אור"

בדרך זו במסילה נעלה לבאר ביתר עמקות מה שהקדים הכתוב מצות מילה לפרשת נגעים, ללמדנו שבזכות קיום מצות מילה דוחים את הנגעים, על פי מה שכתב בשל"ה הקדוש בפרשתנו ביאור ענין: "והיה בעור בשרו לנגע צרעת", כי סיבת הנגעים היא מחמת הפגם של אדם הראשון בחטא עץ הדעת, שהפך את גופו שהיה תחילה בבחינת "כתנות אור" עם אות אל"ף, ונעשה בבחינת "כתנות עור" עם אות עי"ן, ולכן באים הנגעים על האדם "בעור בשרו", על שגרם לגופו להיות בבחינת "כתנות עור" ולא "אור".

נרחיב קצת בביאור דבריו הקדושים על פי מה שכתוב (בראשית ג-כא): "ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם". ואמרו על כך במדרש (ב"ר כ"ב): "בתורתו של רבי מאיר מצאו כתוב כתנות אור". ויש לתמוה איך יעלה על הדעת שרבי מאיר כתב בספר תורתו "כתנות אור" באל"ף במקום לכתוב "כתנות עור" עם ע', הלא אם כתוב "כתנות אור" באל"ף הספר תורה פסול.

זהב רותח לתוך פיו של אותו רשע, שאילמלא בא מלאך וסטרו על פיו, ביקש לגנות כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספר תהלים".

ומביא מה ששמע ביאור על כך ממורו ורבו, חמיו, מרן השר שלום מבעלזא זי"ע שאמר בשם המגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע, כי קדושת הדיבור וקדושת הברית תלויות זו בזו, ומי שמקדש עצמו באחת מהן זוכה להתקדש גם בשניה, ומקור הדבר בספר יצירה (פרק א משנה ג) כי ברית הלשון מכוון כנגד ברית מילה. ומבואר עוד (שם פרק ו משנה ד) כי הקב"ה כרת עם אברהם אבינו שתי בריתות - ברית מילה וברית הלשון:

"וכיון שצפה אברהם אבינו ע"ה, והביט וראה וחקר והבין וחקק וחצב וצרף וצר ועלתה בידו, אז נגלה עליו אדון הכל ברוך הוא והושיבהו בחיקו, ונשקו על ראשו וקראו אוהבי, וכתר לו ברית ולזרעו (בראשית טו-ו) והאמין בה' ויחשבה לו צדקה, וכתר לו ברית בין עשר אצבעות רגליו והיא ברית המילה, ועשר אצבעות ידיו והוא הלשון, וקשר לו עשרים ושתיים אותיות כלשונו וגלה לו את יסודן".

נמצא לפי זה כי בזכות קיום מצות ברית מילה זוכים להתקדש גם בברית הלשון, ועל ידי זה ראויים להודות ולהלל בפה נקי וטהור לפני הקב"ה, הנה כי כן זהו ביאור הענין שבא מלאך וסטרו על פיו של נבוכדנצר, כי פ"ה בגימטריא מילה, לרמז כי רק מי שנימול יכול להשתמש עם פיו להודות ולהלל לה', לכן אין שום ממש בשבח של נבוכדנצר ואדרבה השתיקה יפה לו.

לפי זה מבאר ה"לב שמח" כמין חומר, כי מטעם זה תיקנו לומר מיד אחרי קיום מצות מילה: "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו", ללמדנו כי דוקא עתה אחרי קיום מצות מילה, יש אפשרות לרך הנימול להודות לה' במשך כל

שום מצוה במעשה בלי סיוע מצד כלי המעשה שהם איברי הגוף, לכן ברא הקב"ה את הגוף שיהיה לבוש נאמן לנשמה שהיא עיקר האדם, שיוכל לעבוד את ה' על ידי קיום המצוות בפועל באמצעות רמ"ח איברי הגוף.

אולם הגוף מצד עצמו בהיותו יצור חומרי, אינו מסוגל לעבוד את ה' בעצמו, לכן צריך שהנשמה שהיא אור גדול חלק אלוך ממעל שנפח הקב"ה באדם, יתלבש בתוך הגוף להחיותו ולהאיר אותו באור ה', כמו שכתוב (משלי כ ז): "נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן". וזהו שכתוב (איוב לב ח): "ונשמת שדי תבינם". כי הנשמה מאירה מאורה הגדול בגוף האדם להבינו בהשגות רוחניות.

נמצא לפי זה כי גופו של אדם הוא רק בבחינת "כתנות" ונרתיק לנשמה הקדושה, והנה לפני חטא עץ הדעת היה גופו של אדם הראשון מזוכך כל כך ברוחניות, עד שלא היה מכסה כלל על אור הנשמה שבאדם מלהאיר באדם את האור האלקי, ונמצא שהגוף שהוא נרתיק לנשמה היה אז בבחינת "כתנות אור", כי היה מאיר באורה הגדול של הנשמה.

אולם אחרי שחטא אדם הראשון ואכל מעץ הדעת טוב ורע, נתגשם גופו על ידי שנכנס בו יצר הרע, וכמו שפירש רש"י (בראשית ב כה): "לא ניתן בו יצר הרע עד אכלו מן העץ ונכנס בו יצר הרע". ואז במקום שהגוף יהיה "כתנות אור" הוא ירד במדרגתו להיות "כתנות עור", בהיותו מכסה על אורה הגדול של הנשמה מלהאיר בגופו ולזכך אותו באור ה'. וזהו ענין: "ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם".

ומאז מוטלת החובה על כל בני אדם לתקן חלקם בחטא עץ הדעת, על ידי שיזככו את הגוף החומרי להפכו מבחינת "כתנות עור" לבחינת "כתנות אור". ומציין השל"ה למה שכתב בפרשת תצוה לפרש הפסוק (שמות כה ב): "ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת". כי אהרן הכהן בגודל קדושתו תיקן חטא אדם הראשון בכך שהפך "כתנות עור" ל"כתנות אור", לכן זכה לבגדי קודש לכבוד ולתפארת.

וזהו ביאור הפסוק: "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת". כי הסיבה שיש לאדם נגע צרעת נרמז בכתוב באמרו: "בעור בשרו", כי לא תיקן לזכך "עור בשרו" לבחינת "כתנות אור" אלא נשאר "כתנות עור" עכדה ק. [ראה ב"שפת אמת"

המגיד ממעזריטש: על ידי מצות מיל"ה בגימטריא פ"ה זוכים לקדש את הפה ולומר לפני הקב"ה שירות ותשבחות

לב שמח: אחרי ברית מילה אומרים: "הודו לה' כי טוב", כי בזכות קדושת הברית אפשר להודות לה'

של"ה הקדוש: "אדם כי יהיה בעור בשרו נגע צרעת", שורש הנגעים מפאת הפגם של "כתנות עור"

חתם סופר: על ידי מצות מילה שמסירים הערלה, מבטלים את הקליפה של "כתנות עור" שנשאר מהנחש הקדמוני

גופו כאדם הראשון קודם החטא, והרי זה כאילו היה כתוב "כתנות אור" כיון שזיככו והאירו באור עליון עכדה ק.

ויש להעיר בזה ממה שמצינו בגמרא (עירובין ג:) כי עד כדי כך גדלה קדושתו של רבי מאיר, שרבינו הקדוש רבי יהודה הנשיא העיד על עצמו, כי מה שזכה להיות יותר גדול בתורה משאר חבריו, הוא רק בזכות שזכה לראות את רבי מאיר מאחוריו:

"אמר רבי, האי דמחדנא מחבראי [מה שאני יותר מחודד מחברי], דחזיתיה לרבי מאיר מאחוריה [משום שראיתי את רבי מאיר מאחוריו. ופירש רש"י: "כשלמדתי לפניו ישבתי בשורה של אחירי"], ואילו חזיתיה מקמיה הוה מחדנא טפי [אילו הייתי זוכה לראותו מפניו הייתי עוד יותר מחכים], דכתיב והיו עיניך רואות את מוריך". הרי לנו בחוש שהתנא רבי מאיר זיכך גופו כל כך, עד שמי שראה אותו זכה להשגות גדולות יותר בתורה.

והנה ענין זה מצינו אצל משה רבינו בפרשת כי תשא (שמות לד-כט): "ויהי ברדת משה מהר סיני ושני לוחות העדות ביד משה ברדתו מן ההר, ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו, וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה קרן עור פניו ויראו מגשת אליו". וכתב על זה ה"אור החיים" הקדוש: "על דרך אומרם ז"ל בספרו של רבי מאיר כתוב כתנות אור, כמו כן משה נעשה עור פניו אור".

לפני חטא עץ הדעת היה הגוף מזוכך באור גדול

ונראה לקרב ענין זה אל השכל, בהקדם לבאר הטעם שברא הקב"ה את האדם מורכב מגוף ונשמה, כי הנשמה לבדה בהיותה יצירה רוחנית חלק אלוך ממעל, איננה מסוגלת לקיים

והנה מצינו ביאור נפלא על כך ב"ספר הליקוטים" לרבינו האריז"ל (פרשת בראשית שם), כי לפני שחטא אדם הראשון בעץ הדעת היה גופו מזוכך מאד, עד שהאיר באור עליון בבחינת "כתנות אור", כמבואר במדרש (ויק"ר כ-ב): "תפוח עקיבו של אדם הראשון היה מכהה גלגל חמה, קלסתר פניו על אחת כמה וכמה". ואחרי שחטא בעץ הדעת נתגשם גופו ונעשה בבחינת "כתנות עור".

מקור הקדמה זו הוא בזוהר הקדוש (פרשת בראשית לו:) וביתר ביאור (פרשת פקודי רכט:) והנה הדברים בלשון קדשו:

"אדם הראשון כד הוה בגנתא דעדן, הוה מתלבש בלבושא כגוונא דלעילא ואיהו לבושא דנהורא עלאה, כיון דאתתרך מגנתא דעדן ואצטריך לגוונין דהאי עלמא, מה כתיב, ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם, בקדמיתא הוו כתנות אור וכו', כיון דאתתרך מתמן אצטריך למלבושא אחרא, כדן ויעש וגו' כתנות עור".

בתרגום ללשון הקודש:

"אדם הראשון כשהיה בגן עדן, היה מלובש בלבוש כדמיון של מעלה, והוא לבוש של מאור העליון, כיון שנתגרש מגן עדן ונצרך ללבוש של עולם הזה, מה כתיב, ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם, מקודם בגן עדן היו להם כתנות אור... וכיון שנתגרשו משם נצרכו ללבוש אחר [שמתאים לעולם הזה], ואז עשה לו הקב"ה כתנות עור".

לפי זה מבאר האריז"ל, כי התנא רבי מאיר זכה בגודל קדושתו על ידי עסק תורתו לזכך גופו עד שהפכו שוב לבחינת "כתנות אור", ולזה רמזו חז"ל באמרם: "בתורתו של רבי מאיר מצאו כתוב כתנות אור", כלומר על ידי עסק תורתו זכה לזכך

וביאור הדבר על פי המבואר בזוהר הקדוש ובכתבי רבינו האריז"ל פעמים רבות, כי בחטא עץ הדעת הכניס הנחש את זוהמתו באדם וחווה ובכל הנבראים שגרמה לקלקל את קדושת הגוף, וזהו שמבאר בתיקוני זוהר כי מזוהמא זו נתקלקל גוף אדם ונעשה בבחינת "כתנות עור" שהוא מצד העור של הנחש.

והנה מבואר בזוהר הקדוש (תזריע מד.) ברעיא מהימנא, שצריך להכין כלי מלא עפר כדי להכניס שם הערלה, כי הערלה היא מזוהמת הנחש הקדמוני אשר עפר לחמו, ובלשון קדשו: "ולהוא ערלה מתקני מאנא חדא בעפרא, לאשראה הוא ערלה בגויה, ברזא דכתיב (ישעיה סה-כה) ונחש עפר לחמו, (בראשית ג-יז) ועפר תאכל כל ימי חיך".

לפי זה יפתח לנו פתח להבין את דברות קדשו של ה"חתם סופר", כי הקב"ה אמנם עשה לאדם וחווה כתנות עור כדי להלביש בהן את כל גופם, אך לנבראים הבאים אחריהם לא ברא כתנות עור על כל גופם, כי אם השאיר את זוהמת הנחש של כתנות עור בערלה של המילה, ועל ידי קיום מצות מילה שמסירים את הערלה שהיא זוהמת הנחש, זוכים לזכך את הגוף כדי שנזכה לקדש אותו בבחינת "כתנות אור".

מעתה יאירו עינינו להבין מה שהקדים הכתוב מצות מילה לפרשת הנגעים, כדי ללמדנו כי בזכות קיום מצות מילה זוכים לתקן את הפגם של "כתנות עור" שיהיה בבחינת "כתנות אור", ועל ידי זה שוב לא יבואו עליו הנגעים "בעור בשרו" מצד הפגם של "כתנות עור", ואם באים עליו נגעים הרי זה סימן שהפר את קדושת ברית המילה, וגרם בכך להחזיר את הפגם של "כתנות עור", והעצה על כך שישוב בתשובה להחזיר את קדושת הברית, ובזכות זה יאיר גופו בבחינת "כתנות אור" לסייע לו בעבודת ה'.

ויש לומר שענין זה רמז לנו הקב"ה בפסוק (ויקרא יג-נה): "וראה הכהן אחרי הכבס את הנגע והנה לא הפך הנגע את עינו". כלומר שורש נגע הצרעת הוא, מחמת שלא הפך הנגע של הגוף את עינו – את האות עי"ן של "כתנות עור" לתקנו בבחינת "כתנות אור".

התיקון של "כתנות אור" על ידי מצות מילה

ועתה בא וראה מה שמצינו חידוש גדול בתורתו של מרן ה"חתם סופר" (פרשת לך לך דף נה. ד"ה התהלך), כי בזכות קיום מצות מילה בהסרת הערלה, מתקנים את הפגם של אדם הראשון, שבחטא אכילת עץ הדעת הפך את הגוף שהיה "כתנות אור" לבחינה של "כתנות עור", והנה הדברים בלשון קדשו:

"נראה לי דאחר שהלבישם הקב"ה כתנות עור על כל גופם, ובניהם אחריהם נולדו בלי מלבוש כתנות עור ההוא, אבל השאיר הקב"ה בכל גוף ערלת הגיד שהוא שיעור מכתנות עור שהיה על כל הגוף, והשאיר בהם שריד הזה לעולם, לזכר חטאם נגד פניהם לבושה וכלימה ולחרפת עולם. אמנם מי שרוצה לתקן חטא עץ הדעת והסיר זוהמת הנחש, יסיר חרפתו וימול בשר ערלתו לאות ברית בינו לבין אלוקיו, וזהו מצות מילה בבני אברהם אבינו ע"ה וכו', ומשום הכי נקרא אברהם אבינו ע"ה תמים, בהסר הערלה וגילוי העטרה".

ונראה לבאר כוונת ה"חתם סופר", על פי המבואר בתיקוני זוהר (תיקון נח צב:) כי מה שעשה הקב"ה לאדם וחווה "כתנות עור" הוא מעורו של הנחש, ובלשון קדשו: "ויעש ה' אלקי"ם לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם, בקדמיתא כתנות אור, ולבתר דחאבו כתנות עור, מעור דאיהו משכא דחוויא". פירושו: "מתחילה כתנות אור, ואחרי שחטאו כתנות עור מעור שהוא עור הנחש".

פרשתנו שנת תרס"א שהאריך ברעיון קדוש זה מעצמו, וכבר קדמו בכך השל"ה הנ"ל].

הכהנים שתיקנו כתנות אור ממוזנים לתקן את הנגעים

ב"תורת משה" למרן החתם סופר מביא את דברי השל"ה הקדוש, ומפרש לפי זה המשך הפסוק: "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת, והיה בעור בשרו לנגע צרעת, והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים".

הענין בזה, כי כל אחד מישראל צריך לתקן חלקו בחטא עץ הדעת, ולהפוך את חומריות גופו מכתנות "עור" לכתנות "אור", ולכן אהרן הכהן ובניו הכהנים שזיככו גופם בבחינת כתנות "אור" זכו לבגדי כהונה ככתוב (שמות כח ב): "ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ותפארת". לרמז שזיככו גופם עד שנתעלו להיות בגדי קודש לכבוד ולתפארת.

לכן החוטא שלא זיכך את גופו להפכו לכתנות אור ועוד פגם בו, הנה לכך הוא נענש: "והיה בעור בשרו לנגע צרעת", ששולטת הצרעת דוקא "בעור בשרו", לרמז לו שנענש על שלא הפך כתנות "עור" לכתנות "אור", ולכן: "והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים", שזכו לבגדי כהונה על שזיככו את גופם להיות בבחינת כתנות "אור", והם יורו לו את הדרך איך לתקן גם את "עור" בשרו לכתנות "אור", והנה הדברים בלשון קדשו:

"והנה זה הרשע לא מיבעיא שלא עשה מכתנות עור כתנות אור, אלא אפילו עור בשרו הוכה בצרעת, על כן יקח מוסר מאהרן הכהן ויראה מה בינו לאהרן, הוא זלזל בעור בשרו וטימא אותו, ואהרן היה הדיוט ונתעלה ונתקדש עד שזכה ללבושי יקר, או לכל הפחות לאחד מבניו הכהנים, אף על גב שהם זכו לזה רק על ידי אהרן בקדושתו, מכל מקום קדושתו עומדת ולא נתלכלכו, וזה לכלך עור בשרו".

